

ಅಗುರಿನ ಮೇಲೆ ಅನ್ವದ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಗೃಹಿಂಬಿಯರು ಸಿದ್ಧಹಸ್ತರು. ಸೇನೆಯವರೇನೂ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಿಗುರುತಿನ ಮೇಲೆ ಹಿಮಮಾನವನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಸಾಬೀತುಪಡಿಸಲು ಪ್ರಯೋಜಿಸ್ತಾರೆ.

ಕಳೆದ ಏಪ್ರಿಲ್ 9ರಂದು ಹಿಮಾಲಯದ ಮುಕಾಲು ಬೇಸ್ ಕ್ಯಾಂಪ್‌ಗೆ ಸಮೀಕ್ಷಾಪದ ಹಿಮಾಲಯದ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ 32X15

ಇಂಚುಗಳಷ್ಟು ದೊಡ್ಡಾದ ಹೆಚ್ಚಿಗುರುತಿನ ಭಾಯಾಚಿತ್ರ ತೆಗೆದಿರುವ ಭಾರತೀಯ ಸೇನೆ, ಯೇತಿಯ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಚರ್ಚೆಗೆ ಮತ್ತೆ ಜೀವತುಂಬಿದೆ. ಯೇತಿ ಹಾದುಹೋಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಸುದ್ದಿಮೂಲಗಳ ಮಾಹಿತಿಯ ಬೆನ್ನುಹತ್ತಿದ, ಮೇಜರ್ ಮನೋಜ್‌ ಜೋಶಿ ನೇತ್ತಿತ್ವದ 18 ಜನರ ತಂಡ ನೇಪಾಳದ ವ್ಯಾಂಟ್‌ ಮುಕಾಲು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಶಿಲರಾರೋಹಣ ನಡೆಸಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಹೆಚ್ಚಿಗುರುತುಗಳು ಕಾಣಿಸಿವೆ. ಜನರಲ್ಲಿ ಯೇತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಸ್ತಿತ್ವದಿಷ್ಟಿನ ಸುವರ್ಣಾನಿಕ ಮನೋಭಾವ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಭಾಯಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಟೀಟ್‌ ಮಾಡಿರುವದಾಗಿ ಸೇನೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ‘ಯೇತಿಯ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಒಷ್ಣದವರಿಗೆ ಈ ಭಾಯಾಚಿತ್ರಗಳು ಉತ್ತರ ನಿರ್ದೇಶಿತವೆ’ ಎನ್ನುವ ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಯೊಬ್ಬರ ಟೀಟ್‌ನ ಧಾಟಿ ನೋಡಿದರೆ, ಹಿಮಮಾನವನ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಕುರಿತು ಅವರಿಗೆ ದೃಢನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದುಂಡಿದೆ.

ಗಿನ್‌ಸ್‌ ದಾಖಲೆ ಪ್ರಸ್ತರದಲ್ಲಿ ಡಾವಿಲಾಗಿರುವ ಮನುಷ್ಯನ ಒಮ್ಮ ದೊಡ್ಡ ಪಾದ 1.30 ಅಡಿಯಷ್ಟಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನ ಹೆಚ್ಚಿಯ ಅಗಲ ಎರಡಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಇಂಚುಗಳಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಗೌರಿಲ್ಲಾದಂತಹ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಪಾದ 1014 ಇಂಚುಗಳಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದಲ್ಲಿ ಸೇನೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಭಾಯಾಚಿತ್ರದಲ್ಲಿನ ಬೃಹತ್ ಹೆಚ್ಚಿಯನ್ನು ಯೇತಿಯೊಂದಿಗೆ ತಳಕು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದಹಾಗೆ, ಯೇತಿಯ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಕುರಿತ ಹುಡುಕಾಟ, ಪುರಾವೇಗ ಮಂಡನೆ ಇವತ್ತಿನ ಕಥೆಯೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಕಳೆದ ನೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನಿಗೂಢ ಅಥವಾ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಹಿಮಮಾನವನ ಕುರಿತ ಹುಡುಕಾಟ ನಡೆದಿದೆ.

ದಂತಕೆಗಳ ಅನ್ವೇಷಣೆ

ಯೇತಿಯನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಹೆಂಬಲೀಸಿ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಾಟ ನಡೆಸಿದವರಿದ್ದಾರೆ. ಯೇತಿಯ ಕಥಾಗಳಿಂದ ಪ್ರೇರಣೆ ಹೊಂದಿದ ನೇಪಾಳ ಸರ್ಕಾರ ಇವತ್ತರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಯೇತಿಗಳ ಸರ್ಹಿಡಿಯಲು ಪರವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಹಿಮಮಾನವನವನ್ನು ಸರ್ಹಿಡಿಯಲುವುದರಲ್ಲಿ, ಅದರ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಷ್ಣವ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಒದಗಿಸುವುದೂ ಯಾರಿಗೂ ಈವರೆಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ.

1921ರಲ್ಲಿ ಚಾಲ್ನ್‌ ಹೊವಾಡ್‌ ಹಾಗೂ ಬುರಿ ಎನ್ನುವ ನೇತ್ತತ್ವದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ್ ಕ್ಷಬ್ಬ ಹಾಗೂ ರಾಯಲ್ ಜಯಗಾಳಿಕೆಲ್‌ ಸೊನ್‌ ಕ್ರೇಸ್‌ ಸೊಂಡಿದ್ದ ಪರವಾರೋಹಣ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ

ಯೇತಿಯ ಕುರಾಹುಗಳು ಪತ್ತೆಯಾಗಿದ್ದವು ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ. ತಮಗೆ ಎದುರಾದ ಪಾದದ ಗುರುತುಗಳನ್ನು ತೋಳಿದ ಹೆಚ್ಚಿಗಳಿರಬಹುದು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿರುವ ಅವರು, ತಮ್ಮ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಗಳಾದ ಶ್ರವಣಗಳು ಅವುಗಳನ್ನು ಮೊತ್ತಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಂಡು ಕರೆಯುವ ಕಾಡುಮನುಷ್ಯರ (ಯೇತಿಗಳ) ಹೆಚ್ಚಿಗುರುತುಗಳಿಂದು ಗುತ್ತಿಸಿದ್ದಾಗಿ ಬರದಿದ್ದಾರೆ.

ಯೇತಿಯ ಬೆನ್ನುಬಿದ್ದವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖಿಯ ಶ್ರೀಲಂಕಾ ಮೂಲದ ಬ್ರಿಟನ್‌ನ ಸಂಶೋಧಕ ಎರಿಕ್ ಶಿಪ್ಪನ್. 1951ರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಗೆಳಿಯ ಮೃಕೆಲ್ ವಾಡ್‌ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಮೌಂಟ್ ಎವರೆಸ್‌ಗೆ ಪರ್ಯಾಯ ಮಾರ್ಗವಾಂದನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಲು ಮುಂದಾದ ಎರಿಕ್, ‘ಹೋಮಿನಾಯ್’ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಪ್ರಾಣಿಯೊಂದರ ಹೆಚ್ಚಿಗುರುತೊಂದನ್ನು ನೋಡಿ ಅದರ ಭಾಯಾಚಿತ್ರ ತೆಗೆದರು. ಶ್ರವಣಗಳ ಭಾಷಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ವೆಲ್ಲೂ ಮ್ಯಾನ್ ಎಂದು ಕರೆದರು. ಎವರೆಸ್‌ನ ಸಂಶೋಧಕರಲ್ಲಿ ಎರಿಕ್‌ಗೆ ಗೌರವದ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ಅವರು ತೆಗೆದ ಭಾಯಾಚಿತ್ರದ ಅಧಿಕೃತತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ. ಆ ಭಾಯಾಚಿತ್ರ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ಕಲ್ಲಿನಂತೆ ಕರಿಣಿವಾಗಿದ್ದ ಹಿಮಹಾಸಿನ ಮೇಲೆ ಮೂಡಿದ್ದ ಹೆಚ್ಚಿಗುರುತುಪಾಸ್‌ ಆಫ್ ಪ್ರಾರ್ಟಿನ್ ರಚನೆಯಂತೆಯೂ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಹೆಚ್ಚಿನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದ ಆ ಚಿತ್ರ ಮನುಷ್ಯನ ಹೆಚ್ಚಿಗುರುತಿನತ್ತೆಯೇ ಇತ್ತು. 13 ಇಂಚು ಉದ್ದ ಹಾಗೂ 8 ಇಂಚು ಅಗಲದ ಹೆಚ್ಚಿಯ ಆಚಿತ್ರ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಗಮನಸೆಳೆಯಿತು. ಇದಾದ ನಂತರವೂ ಯೇತಿಯ ಕುರಿತಾದ ತಮ್ಮ ಮುದುಕಾಟವನ್ನು ಎರಿಕ್ ಒಬ್ಬಂಟಿಯಾಗಿ ಮುಂದುವರೆಸಿದರು. ತಮ್ಮ ಈ ಯಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಯೇತಿಯದ್ದನ್ನಾದ ಕೂಡಲು, ಮೂಲೀಗಳನ್ನು ಹೇಳಿತ್ತಂದರು.

1954ರ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ, ಪುಲಿರ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದ್ದೂ ಮಜ್ಜಿನಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪುಗಿಯೂ ಕಾಣಿಸುವ ಯೇತಿಯ ನೇತ್ತಿಯ ಕೂದಲು ಪತ್ತೆಯಾಗಿರುವುದಾಗಿ ‘ದ್ಯೇಲ್ ಮೇಲ್’ ವರದಿ ಮಾಡಿತ್ತು. ಆನಂತರ ಈ ಕೂದಲನ್ನು ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಒಬ್ಬಪಡಿದ ತಳ್ಳರು, ಕರಡಿಯನ್ನು ಹೋಲುವ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಕೂದಲಾಗಿರಬಹುದು ಎನ್ನುವ ನಿಣಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರು. 1956ರಲ್ಲಿ ಸ್ನೇಹಮೇವಿರ್ ರವಿಚ್‌ ಎನ್ನುವ ವರದಿ ತಮ್ಮ ‘ದಿ ಲಾಂಗ್ ವಾಕ್’ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಯೇತಿಗಳನ್ನು ಹೋಲುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಾಗಿ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. 1940ರಲ್ಲಿ ಹಿಮಾಲಯ ಪ್ರಾಣ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದನ್ನು ಅವರು ಎರಡು ದ್ವಿಪಾದಿಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದನ್ನು ಅವರು ನೋಡಿದ್ದರಂತೆ. 1970ರಲ್ಲಿ ಡಾನ್ ಎಲ್ಲನ್ನು ಎನ್ನುವ ಪರವತಾರೋಹಿ ಹಿಮಮಾನವನಂಧ ಜೀವಿ ಕಂಡಿದ್ದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರು. ರಾತ್ರಿಯ ವೇಳೆ ವಿಕ್ರಿವಾದ ಕಾಗನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡ ವಿಲ್ನ್‌, ಮರುದಿನ ಹಿಮದಲ್ಲಿ ಅಪರಿಚಿತ-ವಿಕ್ರಿ

ಹೆಚ್ಚಿಗುರುತುಗಳನ್ನು ಕಂಡರಂತೆ. ಅದೇ ದಿನ ಸಂಚೇ ಹಿಮಮಾನವನವನ್ನು ಹೊಳುವ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಬ್ಯಾನಾಕ್‌ಲೂ ಮೂಲಕ ವಿಚ್ಚೆಸಿದರಂತೆ.

ಟಾರ್ಮ ಸ್ಲಿಕ್‌ ಎನ್ನುವ ಅಮೆರಿಕನ್ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬ 500 ಮಂದಿ ಸಹಾಯಕರ ತಂಡ ಕಟ್ಟಕೊಂಡು 6 ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಹಿಮಾಲಯದ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಯೇತಿಗಳಾಗಿ ಮುದುಕಾಟ ನಡೆಸಿದ್ದೂ ದೊಡ್ಡ ಸುದ್ದಿಯಾಗಿತ್ತು. ಆ ತಂಡ ಕೆಲವು ರಕ್ತದ ಗುರುತುಗಳ ಸ್ವಾಪಲೋಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿತ್ತು.

ಎನ್.ಎ. ತಾಂಜ್‌ ಎನ್ನುವ ಗ್ರೀಕ್ (ಕತ್ತಳೆಲಿಯವನು ಎನ್ನುವ ವಾದವೂ ಇದೆ) ಭೂಗಳ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ ಹಾಗೂ ಪ್ರೋಫೆಸಾರ್‌ಫರ್, 1925ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿಂತಿನಲ್ಲಿನ ತನ್ನ ಪರಿಂದಲ್ಲಿ 200300 ಯಾರ್ಡ್‌ಗಳಷ್ಟು ಸಮೀಪದಿಂದ ಯೇತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ತನ್ನ ಕಣ್ಣದುರ್ದು ಸಾಗಿಹೋದ, ಯಾವುದೇ ಉಪರುಪು ಧರಿಸದ ಆ ಪ್ರಾಣಿ ಹಿಮದ ಬಿಳಿಬಿನ ಕ್ಯಾನ್ಸಾಸಿನಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ನೋಡುತ್ತಿರವತ್ತೇ ಅದು ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾರ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ವಿನಿಯಾಗಿತ್ತು. ಅದರ ಹೆಚ್ಚಿಗುರುತುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿತ್ತು.